

COMPLIANCE INSIGHTS

Vol. 111

Ustawa
platformowa coraz
bliżej. Obowiązki
platform cyfrowych i
prawa pracowników

1. Ustawa platformowa: nowe zasady dla pracy przez aplikacje

Projekt ustawy reguluje wykonywanie pracy za pośrednictwem platform cyfrowych takich jak aplikacje do przewozu osób czy dostawy posiłków. Celem zmian jest wdrożenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform, a tym samym zwiększenie praw pracowników. Przepisy mają uporządkować rynek i dostosować go do nowych form świadczenia pracy.

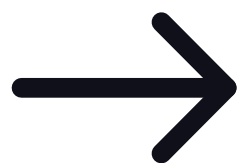
2. Kogo obejmą nowe przepisy?

Nowe przepisy będą dotyczyć platform cyfrowych, które organizują płatną pracę wykonywaną przez osoby fizyczne, a zarządzanie współpracą opierają przynajmniej częściowo na algorytmach. Obowiązki obejmą nie tylko same platformy, ale również pośredników. Jednocześnie projekt przewiduje wyłączenia, m.in. dla platform służących wyłącznie najmowi krótkoterminowemu lokali oraz prywatnej odsprzedaży towarów.

3. Domniemanie etatu

Jednym z najistotniejszych założeń projektu jest wprowadzenie domniemania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Jeżeli osoba wykonująca pracę za pośrednictwem platformy uprawdopodobni, że platforma albo pośrednik sprawuje kierownictwo nad sposobem wykonywania pracy, powstanie domniemanie istnienia stosunku pracy.

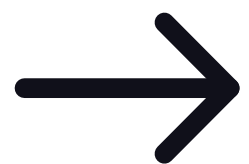
4. Algorytmy pod większym nadzorem

Projekt ustawy nakłada na platformy obowiązek ujawniania informacji o wykorzystywanych systemach automatycznych zarządzających pracą (algorytmy). Dotyczy to zarówno narzędzi monitorujących aktywność użytkowników, tj. czas wykonywania zleceń czy lokalizacja, jak i systemów decyzyjnych wpływających na przydział zleceń czy wysokość wynagrodzenia. Informacje mają być przekazywane wykonawcom w sposób przejrzysty i zrozumiały.

5. Jasne zasady dla wykonawców

Wykonawcy będą musieli otrzymać informacje o stosowanych algorytmach i sposobie ich działania najpóźniej w pierwszym dniu współpracy. Platformy będą również zobowiązane informować o każdej zmianie wpływającej na organizację pracy, warunki wykonywania usług lub sposób przydzielania zleceń. Dzięki temu pracownicy mają zyskać większą wiedzę o zasadach funkcjonowania systemów, które wpływają na ich pracę i wynagrodzenie.

6. Ostatnie słowo ma należeć do człowieka

Projekt ogranicza możliwość podejmowania kluczowych decyzji wyłącznie przez algorytmy. Zawieszenie konta, usunięcie użytkownika z platformy, ograniczenie dostępu do zleceń czy zakończenie współpracy będą wymagały udziału człowieka.

7. Szersza ochrona danych osobowych

Platformy nie będą mogły gromadzić ani wykorzystywać szczególnie wrażliwych danych, w tym dotyczących stanu zdrowia, poglądów politycznych, przekonań religijnych czy pochodzenia etnicznego. Zakaz obejmie również monitorowanie prywatnych rozmów, analizowanie stanu emocjonalnego lub psychicznego wykonawców oraz śledzenie ich aktywności poza czasem wykonywania pracy.

8. Bezpieczeństwo pracy pod kontrolą

Nowe przepisy nakładają na platformy obowiązek regularnej oceny wpływu stosowanych algorytmów na bezpieczeństwo i warunki wykonywania pracy. Analizie mają podlegać nie tylko ryzyka wypadkowe, ale również psychospołeczne i ergonomiczne, w tym stres, przemęczenie czy nadmierna presja. Projekt wprost zakazuje wykorzystywania systemów, które mogłyby negatywnie wpływać na zdrowie fizyczne lub psychiczne wykonawców.

9. Nowe obowiązki informacyjne wobec PIP

Przedsiębiorcy będą zobowiązani do regularnego przekazywania do PIP informacji dotyczących liczby pracowników, rodzaju zawieranych umów, warunków współpracy oraz udziału pośredników. Na żądanie PIP konieczne może być także udostępnienie dodatkowych danych dotyczących czasu aktywności wykonawców, liczby przepracowanych godzin czy przeciętnych dochodów osiągniętych za pośrednictwem platformy.

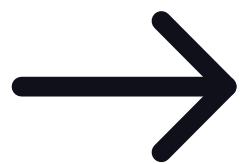
10. Sankcje za naruszenie nowych obowiązków

W przypadku niewypełnienia obowiązków informacyjnych lub naruszenia zasad dotyczących algorytmów czy ochrony danych, przedsiębiorcom grozić będzie kara grzywny od 2 000 zł do 60 000 zł. Oznacza to, że przestrzeganie nowych wymogów stanie się nie tylko kwestią organizacyjną, ale również istotnym ryzykiem prawnym i finansowym dla podmiotów działających na rynku usług platformowych.

11. Na jakim etapie są prace nad ustawą?

Projekt ustawy znajduje się obecnie na etapie opiniowania. Dyrektywa powinna być wdrożona do polskiego systemu prawnego do 2 grudnia 2026 r. Pierwsze obowiązki dla platform mają zacząć obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od wejścia ustawy w życie.

Compliance Insight

Mariusz Purgał

Partner

mariusz.purgal@kwkr.pl
+48 797 927 960

Alicja Szyrner

Associate

alicja.szyrner@kwkr.pl
+48 511 010 143

Zapraszamy do kontaktu
